

การรณรงค์เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและการยุติความรุนแรง ต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัวที่ส่งผลต่อสุขภาพจิต ผ่านภาพยนตร์สั้นและการจัดกิจกรรมสำหรับเยาวชน

วันที่รับบทความ: 16 พฤษภาคม 2568 / วันที่แก้ไขบทความ: 17 ธันวาคม 2568 / วันที่ตอบรับบทความ: 25 ธันวาคม 2568

จตุพร บริบุญกุล
เกรียงไกร พัฒนกุลโกเมธ
ณธกร สุทธิรัตน์
นฤมล จินตวัฒนากิจ*

บทคัดย่อ

ค ความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยอย่างต่อเนื่อง ความรุนแรงนี้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตและการดำรงชีวิต รวมถึงเป็นปัญหาทางสังคมที่จำเป็นต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยรณรงค์ผ่านภาพยนตร์สั้นและการจัดกิจกรรมสำหรับเยาวชนสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือให้ความรู้และร่วมยุติปัญหาดังกล่าวได้ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการรณรงค์ผ่านสื่อภาพยนตร์สั้นเพื่อยุติความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัวที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตภายใต้บริบทสังคมไทย 2) ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับเยาวชนในการสร้างความตระหนักรู้และร่วมยุติปัญหาความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัว วิธีดำเนินการวิจัย ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการใช้ความรุนแรงในครอบครัว จำนวน 21 ท่าน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการสื่อสารด้านเนื้อหา ควรนำเสนอ ดังนี้ 1) ลักษณะของความรุนแรง สาเหตุและผลกระทบ 2) ความรุนแรงไม่ใช่ส่วนหนึ่งของความรักและไม่ใช่เรื่องปกติ 3) ความเสมอภาคทางเพศ และการเคารพซึ่งกันและกัน 4) กฎหมายและโทษ 5) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและช่องทางการให้ความช่วยเหลือ 6) ความรุนแรงไม่ใช่เรื่องส่วนตัว 7) ไม่ผลิตซ้ำภาพความรุนแรง 8) วิธีการป้องกันและรับมือกับปัญหาความรุนแรงในครอบครัว และ 9) การสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ถูกกระทำความรุนแรง ส่วนสื่อสำหรับนำเสนอควรบูรณาการสื่ออย่างหลากหลาย ด้านแนวทางการจัดกิจกรรม ได้แก่ 1) คำนึงถึงผู้ร่วมกิจกรรมอย่างรอบด้าน 2) เลือกใช้สื่อและวิธีการนำเสนอที่เหมาะสม 3) สื่อสารเนื้อหาที่ตรงกับความสนใจตามช่วงวัย 4) จำลองสถานการณ์และบทบาทสมมติ 5) การสร้างประสบการณ์ร่วมจากกรณีศึกษา 6) ระดมสมอง 7) การให้ความรู้ควบคู่กับกิจกรรมสนทนากลุ่ม และ 8) ใช้ตัวอย่างจากสื่อที่พบเห็นในปัจจุบัน

คำสำคัญ: ความรุนแรงในครอบครัว, สุขภาพจิต, การรณรงค์, การจัดกิจกรรมสำหรับเยาวชน, ภาพยนตร์สั้น

จตุพร บริบุญกุล (นศ.ด. นิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2567; E-mail: jutipom.p@mutp.ac.th) ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, เกรียงไกร พัฒนกุลโกเมธ (ปร.ด. (นิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการผลิต) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2568; E-mail: kraengkai.p@mutp.ac.th) อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, ณธกร สุทธิรัตน์ (วม. การจัดการการสื่อสารภาครัฐและเอกชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550; E-mail: titipong.s@mutp.ac.th) อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และนฤมล จินตวัฒนากิจ (ว.จิตเวชศาสตร์ รพ.รามธิบดี คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2549; E-mail: raweelark@gmail.com) หัวหน้ากลุ่มงานนิติจิตเวช โรงพยาบาลศรีธัญญา

บทความชิ้นนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “การผลิตสื่อสร้างสรรค์และการจัดกิจกรรมต้นแบบเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและยุติความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัวที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตภายใต้บริบทสังคมไทย” โดยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ 2567”

*Corresponding Author's E-mail: raweelark@gmail.com

A Campaign to Promote Social Resilience and End Violence Against Children, Women, and Domestic Violence Affecting Mental Health Through Short Films and Youth Activities

Received: May 16, 2025 / Received in revised form: December 17, 2025 / Accepted: December 25, 2025

Jutiporn Prinyokul
Kraiengkai Patanakunkomat
Nadhakorn Sutirat
*Naruemon Jintapatthanakit**

Abstract

Violence against children, women, and domestic violence remains a persistent issue in Thai society. Such violence negatively affects mental health and daily life, and constitutes an urgent social problem that requires immediate resolution. Communication campaigns utilizing media can serve as a powerful tool to educate the public and help eliminate this issue. Therefore, this study aims to: 1) examine campaign approaches through short films to end violence against children, women, and domestic violence that affects mental health within the context of Thai society and 2) explore approaches for organizing youth activities aimed at raising awareness and promoting participation in ending violence against children, women, and domestic violence. The study employed in-depth interviews with 21 participants, including subject-matter experts and individuals affected by domestic violence. The findings indicated that effective communication should focus on: 1) the nature, causes, and consequences of violence; 2) rejecting the normalization of violence as a form of love; 3) promoting gender equality and mutual respect; 4) legal frameworks and penalties; 5) relevant agencies and support systems; 6) reframing violence as a societal issue rather than a private matter; 7) avoiding the reproduction of violent imagery; 8) prevention and coping strategies; and 9) empowering survivors. A multi-platform media integration was recommended for broad dissemination. Regarding youth activities, the study suggests: 1) consideration of participants' diverse experiences; 2) appropriate media and delivery methods; 3) age-specific content; 4) role-playing and scenario-based simulations; 5) experiential learning through case studies; 6) brainstorming sessions; 7) a blend educational and recreational activities; and 8) leveraging contemporary media examples.

Keywords: Domestic Violence, Mental Health, Campaign, Organizing Youth Activities, Short Film

Jutiporn Prinyokul (Ph.D. in Communication Arts, Faculty of Communication Arts, Chulalongkorn University, 2024; E-mail: jutiporn.p@mutp.ac.th) is currently an assistant professor at the Faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon. Kraiengkai Patanakunkomat (Ph.D. (Communication Arts and Innovation), National Institute of Development Administration, 2025; E-mail: kraiengkai.p@mutp.ac.th) Lecturer in Media Production Technology Program, Faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon. Nadhakorn Sutirat (MA. Mass Communication, Thammasat University, 2007; E-mail: titipong.s@mutp.ac.th) Lecturer in Media Production Technology Program, Faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon. Naruemon Jintapatthanakit (FRCPsychT, Ramathibodi hospital, Faculty of Medicine, Mahidol University, 2006; E-mail: raweelark@gmail.com) is currently a head of forensic psychiatry department at Srithanya hospital.

This article was part of research on “Creative Media Productions and Prototype Activities for Enhancing Social Immunities, Stopping Violence Against Children and Women, and Domestic Violence That Impacts Mental Health in Thai Society” This project funded by National Research Council of Thailand (NRCT).

*Corresponding Author's E-mail: raweelark@gmail.com

บทนำ

ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเป็นประเด็นที่เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในทุกภูมิภาคทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเด็กและสตรีซึ่งมักตกเป็นผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในลักษณะนี้มีได้เป็นเพียงปรากฏการณ์เฉพาะพื้นที่ หากแต่สะท้อนถึงโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงอำนาจและบรรทัดฐานทางสังคมที่ฝังรากลึกในหลายสังคม จากข้อมูลจากองค์การสหประชาชาติ ระบุว่า ประเทศไทยมีสถิติคดีความรุนแรงต่อเด็กและสตรี ติดอันดับ 1 ใน 10 ของโลกอย่างต่อเนื่อง และพบ 1 ใน 3 เป็นความรุนแรงทางด้านจิตใจ (สำนักข่าวเอชพีคัส, 2563) ในขณะที่ข้อมูลจากศูนย์ปฏิบัติการกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว ยังชี้ให้เห็นถึงแนวโน้มที่น่ากังวลของประเทศไทย ที่พบว่าระหว่างปี พ.ศ. 2559 ถึง พ.ศ. 2565 หรือในช่วงระยะเวลา 7 ปีที่ผ่านมา สถิติการเกิดความรุนแรงในครอบครัวมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เฉลี่ยประมาณวันละ 5 ราย (กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว, 2565)

ความรุนแรงในครอบครัวไม่เพียงส่งผลกระทบในระดับปัจเจกบุคคลเท่านั้น หากแต่ยังกระทบต่อสังคมโดยรวมในวงกว้าง เนื่องจากเป็นปัญหาที่สร้างความเจ็บปวดและความทุกข์ทรมานให้แก่ผู้ถูกกระทำอย่างไม่รู้จบ (Walby, 2004) ลักษณะพิเศษของความรุนแรงในครอบครัวคือ ผู้กระทำและผู้ถูกกระทำต่างเป็นสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน มีความใกล้ชิดทั้งทางร่างกาย อารมณ์ และการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ส่งผลให้ผู้ถูกกระทำไม่สามารถหลีกเลี่ยงหนีจากสถานการณ์ได้ อีกทั้งยังมีสาเหตุที่ซับซ้อนหลากหลายปัจจัย ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการขอความช่วยเหลือหรือการหลุดพ้นจากวงจรของความรุนแรง

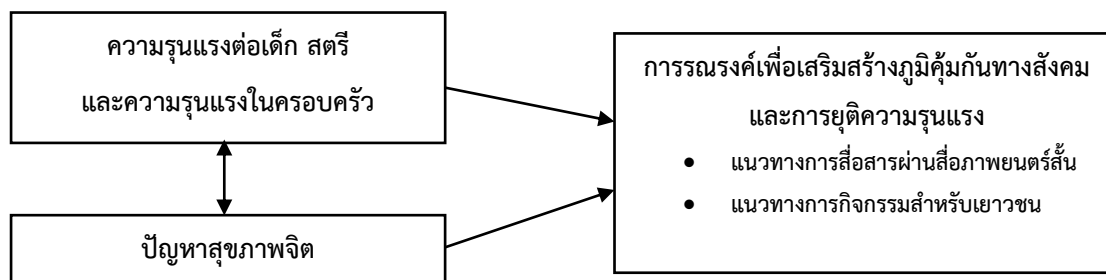
ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสมาชิกในครอบครัวโดยเฉพาะต่อเด็กและเยาวชนที่ใช้ชีวิตอยู่กับความรุนแรงในครอบครัวคือมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นที่จะเผชิญกับการล่วงละเมิดทางอารมณ์ ร่างกาย และทางเพศ มีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางอารมณ์ และพฤติกรรม และมีความเสี่ยงต่อความทุกข์ยากอื่นๆ ในชีวิตเพิ่มมากขึ้น (Holt, Buckley & Whelan, 2008) นอกจากนี้

เด็กชายที่ประสบความรุนแรงในครอบครัวยังมีความเสี่ยงมากขึ้นในการใช้ความรุนแรงต่อคู่สมรสเมื่อเติบโตขึ้น ขณะที่เด็กหญิงมีความเสี่ยงมากขึ้นในการตกเป็นเหยื่อความรุนแรงในความสัมพันธ์ ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าประสบการณ์ในวัยเด็กล้วนเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเกิดความรุนแรงในครอบครัวในอนาคต (McKinney et al., 2009)

แม้ความรุนแรงในครอบครัวจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ แต่ปัญหานี้กลับไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากอุปสรรคสำคัญคือคนไทยส่วนใหญ่ไม่แจ้งความหรือร้องขอความช่วยเหลือเมื่อประสบความรุนแรง โดยมีเพียง 17% เท่านั้นที่กล้าเปิดเผยและขอความช่วยเหลือ (ประชาชาติธุรกิจ, 2564) อีกทั้ง คนในสังคมยังมองว่าความขัดแย้งภายในครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัว ดังนั้นการเข้าไปช่วยเหลืออาจนำมาซึ่งความเดือดร้อนได้ ด้วยเหตุนี้ การรณรงค์ทางสังคมเพื่อการสร้างความตระหนักรู้และร่วมกันป้องกันในระดับสังคมจึงเป็นสิ่งสำคัญในการยุติปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่เยาวชน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีต่อไปในอนาคต

การสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโดยใช้การรณรงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้เชื่อมโยงกับการวิจัยในปัจจุบันที่พบว่า การใช้ภาพยนตร์สั้น (การ์ตูน วงศ์ปรางการสันติ, 2564; จักรกฤษณ์ แก้วประเสริฐ และคณะ, 2565) และการจัดกิจกรรม (จันทร์เพ็ญ สุวรรณคร, 2558; การิมาห์ และทีม, 2564) เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการสะท้อนปัญหาสังคมได้ดี ช่วยให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาทัศนคติเชิงบวกได้ ดังนั้นการวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาการรณรงค์ผ่านสื่อภาพยนตร์สั้นและการจัดกิจกรรมสำหรับเยาวชนเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านสุขภาพจิตของผู้ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงในครอบครัว พร้อมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและกระตุ้นให้สังคมตระหนักถึงปัญหาและร่วมมือกันในการยุติความรุนแรงในครอบครัว

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการรณรงค์ผ่านสื่อภาพยนตร์สั้นเพื่อยุติความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัวที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตภายใต้บริบทสังคมไทย
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับเยาวชนในการสร้างความตระหนักรู้และร่วมยุติปัญหาความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัว

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย “การผลิตสื่อสร้างสรรค์และการจัดกิจกรรมต้นแบบเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและยุติความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัวที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตภายใต้บริบทสังคมไทย” เพื่อศึกษาแนวทางการผลิตสื่อสร้างสรรค์สำหรับใช้ในการรณรงค์ด้านความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัว ด้วยการนำไปสังเคราะห์ข้อมูลสำคัญแล้วผลิตเป็นภาพยนตร์สั้นและกิจกรรมสำหรับเยาวชน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงในครอบครัว และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงในครอบครัว รวมทั้งสิ้น 21 ท่าน ระยะเวลาของการวิจัยตลอดโครงการ ระหว่าง เดือนมีนาคม 2567 – เดือนกุมภาพันธ์ 2568

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) พัฒนาคู่มือความรู้ทางด้านการรณรงค์และการสื่อสารเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวโดยคำนึงถึงปัจจัยทางสุขภาพจิตของผู้ได้รับผลกระทบจากการใช้ความรุนแรง
- 2) ได้แนวทางสำหรับการผลิตสื่อภาพยนตร์สั้นและกิจกรรมสำหรับเยาวชน เพื่อใช้ในการรณรงค์การป้องกันและยุติความรุนแรง ต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัว

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว

การนิยามความหมายของความรุนแรงในครอบครัว ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 **ความรุนแรงในครอบครัว** หมายความว่า การกระทำใด ๆ โดยมีประสงค์ให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ หรือกระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม ให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบ แต่ไม่รวมถึงการกระทำโดยประมาท ในขณะที่คู่มือปฏิบัติและข้อตกลงร่วมกัน เรื่อง การคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กในภาวะเสี่ยง และเป็นผู้เสียหายจากการละเมิด ละเลย ทอดทิ้ง แสวงประโยชน์ และความรุนแรงของกรมกิจการเด็กและเยาวชน (2560) ได้ให้นิยาม **ความรุนแรง** หมายความว่า การกระทำใด ๆ ต่อร่างกายหรือจิตใจ

เป็นเหตุให้เกิด อันตรายต่อร่างกาย จิตใจและพัฒนาการ การทอดทิ้งหรือการปล่อยปละละเลย การแสวง ประโยชน์ การล่วงเกินทางเพศ การใช้เด็กให้กระทำหรือประพฤตินลักษณะที่น่าจะเป็น อันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ และพัฒนาการ หรือขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรมอันดี รวมถึงการกระทำโดยมิชอบ ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

จากนิยามดังกล่าวหากจะพิจารณาจากประเภทของความรุนแรงที่พบในครอบครัว สามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภทสำคัญ คือ ความรุนแรงทางร่างกาย (Physical Violence) เช่น การทำร้ายจนบาดเจ็บโดยตั้งใจ ความรุนแรงทางจิตใจ (Psychological Violence) เช่น การควบคุม ดูหมิ่น ทำให้รู้สึกด้อยค่า ความรุนแรงทางเพศ (Sexual Violence) เช่น การล่วงละเมิด ช่มชู้ หรือใช้เพื่อตอบสนองทางเพศ และความรุนแรงจากการทอดทิ้งหรือการละเลย (Deprivation or Neglect) เช่น การไม่ดูแลเอาใจใส่ ปล่อยให้อยู่ในภาวะเสี่ยงต่ออันตรายหรือขัดขวางพัฒนาการ โดยเฉพาะในเด็กและเยาวชน (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2558)

อย่างไรก็ตามความรุนแรงในครอบครัวมิใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแบบฉับพลันหรือเป็นเพียงครั้งเดียว แต่เป็นรูปแบบพฤติกรรมที่ต่อเนื่องของผู้กระทำความผิด ซึ่งใช้กับเหยื่อตลอดระยะเวลาความสัมพันธ์ ประกอบด้วยการกระทำทารุณกรรมหลากหลายรูปแบบและซ้ำซาก เช่น การทำร้ายร่างกาย ควบคุม การใช้กลวิธีอื่น ๆ ได้แก่ การบังคับ ช่มชู้ หรือการทำลายทรัพย์สิน (Ganley, 1995) ซึ่งล้วนแต่ส่งผลกระทบทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงต่อผู้ถูกกระทำ ทั้งนี้ลักษณะของการใช้ความรุนแรงในครอบครัวมักเป็นไปตามทฤษฎีวงจรความรุนแรงของวอลเคอร์ (Walker, 1979) (อ้างถึงใน รณชัย คงสกนธ์ และณฤมล โพธิ์แจ่ม, 2551) ที่อธิบายว่าความรุนแรงในครอบครัวโดยเฉพาะที่เกิดขึ้นกับต่อผู้หญิงนั้น ประกอบด้วย 3 ระยะ ได้แก่

1) ระยะก่อให้เกิดความตึงเครียด (Tension Building Phase) เป็นช่วงที่ฝ่ายชายเริ่มแสดงออกถึงความรุนแรงทางวาจาและอารมณ์ พยายามควบคุมชีวิตคู่และออกคำสั่งต่าง ๆ

ฝ่ายหญิงมักตอบสนองด้วยความพยายามประนีประนอม ออดทน และไม่แสดงความไม่พอใจ เพื่อหวังให้สถานการณ์กลับคืนสู่ภาวะปกติ

2) ระยะของการทำร้าย (Acute Battering Phase) ความรุนแรงทวีขึ้นเป็นการทำร้ายทางร่างกาย บางกรณีฝ่ายหญิงถูกกักขังไม่ให้ออกจากบ้าน หากมีโอกาสหลบหนี มักหนีไปพึ่งพาคบครัวหรือเพื่อน ความรู้สึกในช่วงนี้เต็มไปด้วยความกลัว เกลียดชัง โทษตนเอง ซึมเศร้า และสิ้นหวัง ซึ่งความรู้สึกเหล่านี้มักจะคลายลงเมื่อเข้าสู่ระยะถัดไป

3) ระยะสำนึกผิดและแสดงความรัก (Loving Contrition Phase) หลังเหตุการณ์รุนแรง ฝ่ายชายมักแสดงความสำนึกผิด พยายามขอโทษ จ้อ และให้สัญญาว่าจะไม่ใช้ความรุนแรงอีก บางครั้งมีญาติหรือเพื่อนเข้ามาช่วยพูดให้เห็นใจ ฝ่ายหญิงจึงมองว่าการให้อภัยอาจเปลี่ยนพฤติกรรมของคู่ตนได้ และเลือกมองข้ามสิ่งที่เกิดขึ้น นำไปสู่วงจรความรุนแรงที่เกิดขึ้นซ้ำอีกครั้ง

สถานการณ์เหล่านี้ล้วนเกิดขึ้นจากการหล่อหลอมทางสังคมที่ทำให้ผู้หญิงรู้สึกไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ รวมถึงปัจจัยด้านความสัมพันธ์ที่ส่งผลให้วงจรความรุนแรงนี้จะเกิดซ้ำเป็นวัฏจักร จนผู้ถูกกระทำความรุนแรงยากที่จะหลุดพ้น ในขณะเดียวกันสถานการณ์การใช้ความรุนแรงต่อเด็กก็มีให้เห็นอยู่บ่อยครั้ง เนื่องจากเด็กและเยาวชนเป็นวัยที่ต้องพึ่งพิงและอาศัยผู้ใหญ่ในการอุ้มชูให้ดำรงชีวิตจึงไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงไปจากการใช้ความรุนแรงในครอบครัวได้ ซึ่งทั้งสองกรณีนี้ผู้ถูกกระทำความรุนแรงต้องอยู่ภายใต้ข้อจำกัดของความเป็นครอบครัว จึงส่งผลความรุนแรงในครอบครัวกลายเป็นปัญหาทางสังคมที่ยืดเยื้อและยากเกินแก้ไข

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต

ความรุนแรงในครอบครัวไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจของผู้ถูกกระทำเท่านั้น แต่ยังทำลายความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เช่น การขาดความไว้วางใจและการดูแลเอาใจใส่ ซึ่งอาจนำไปสู่การล่มสลายของครอบครัว นอกจากนี้ ความรุนแรงในครอบครัวยังเป็นสาเหตุสำคัญของ

ปัญหาสุขภาพทั้งทางจิตและทางกาย โดยบาดแผลทางกายสามารถรักษาหาย แต่บาดแผลทางจิตใจต้องใช้เวลานานในการฟื้นฟูและอาจนำไปสู่ภาวะป่วยทางจิตในระยะยาว ซึ่งปัญหาจากการใช้ความรุนแรงจะส่งผลโดยตรงต่อปัญหาสุขภาพจิตและความผิดปกติทางจิต รวมถึงภาวะซึมเศร้า การใช้สารเสพติด และการฆ่าตัวตายในที่สุด (Kessler et al., 2001)

ทั้งนี้ปัญหาสุขภาพจิตจากความรุนแรงในครอบครัวที่พบโดยส่วนใหญ่ได้แก่ โรควิตกกังวล (Anxiety) คือภาวะที่เกิดจากความกลัว โดยมีอาการหลักคือความวิตกกังวลและอาการทางกาย เช่น หายใจลำบาก ใจสั่น และเวียนศีรษะ ซึ่งอาจมีอาการแทรกซ้อนเป็นภาวะซึมเศร้าและอาการย้ำคิดย้ำทำ (Craske, 2017) สามารถแบ่งเป็นออกเป็น 5 กลุ่มโรค (พัชรินทร์ ครอบธรรม, 2559) ได้แก่ โรควิตกกังวลทั่วไป (Generalized Anxiety Disorder) โรคแพนิก (Panic Disorder) โรคกลัว (Phobias) โรคย้ำคิดย้ำทำ (Obsessive-Compulsive Disorder) และโรคทางจิตเวชเนื่องจากภัยอันตราย (Traumatic Stress Disorder)

ส่วนโรคเครียดจากเหตุการณ์สะเทือนขวัญ (Post-Traumatic Stress Disorder: PTSD) คืออาการป่วยทางจิตจากภาวะเครียดที่เจอเหตุการณ์สะเทือนใจ เกิดจากการประสบหรือได้ยินเหตุการณ์รุนแรง เช่น การอยู่ในสถานการณ์รุนแรง การฆาตกรรม หรือภัยพิบัติ ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมและการดำเนินชีวิต (กรมการแพทย์, 2565) นอกจากนี้ความรุนแรงในครอบครัวยังนำไปสู่การเกิดโรคซึมเศร้า (Depression) ที่ทำให้ผู้ป่วยสูญเสียความสนใจในกิจกรรมต่าง ๆ มีอาการนอนไม่หลับหรือนอนมากเกินไป น้ำหนักลดและไม่อยากอาหาร เกิดความหดหู่และคิดว่าตนเองไร้ค่า ซึ่งอาจนำไปสู่การฆ่าตัวตายในที่สุด (American Psychiatric Association, 2013) โรคต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นผลกระทบจากการใช้ความรุนแรงในครอบครัวทั้งสิ้น

อย่างไรก็ตาม อาการทางจิตเวชหรือปัญหาสุขภาพจิตก็อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่น่าไปสู่การใช้ความรุนแรง เช่น การขาดสติ ไร้ความยั้งคิด การมีความเชื่อหรือความเห็นผิด รวมถึงบุคลิกภาพและพฤติกรรมที่ผิดปกติ ทั้งนี้ ปัญหาสุขภาพจิตและ

การใช้ความรุนแรงมีความเกี่ยวข้องกันในลักษณะเป็นทั้งสาเหตุและผลซึ่งกันและกัน

ดังนั้น การศึกษาความรุนแรงในครอบครัวจึงควรพิจารณาลักษณะของอาการทางจิตเวชควบคู่กันไป เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างรอบด้าน และสามารถนำไปสื่อสารหรือวางแผนทางการแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับการรณรงค์

การรณรงค์ (Campaign) เป็นกระบวนการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ที่วางแผนอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม ทักษะ หรือค่านิยมในระดับปัจเจกหรือสังคม โดยเฉพาะในบริบทของการสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งการรณรงค์สามารถช่วยสร้างการตระหนักรู้ (Awareness) กระตุ้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Rice & Atkin, 2013)

องค์ประกอบสำคัญของการรณรงค์ ประกอบด้วย เป้าหมาย (Goals) กลุ่มเป้าหมาย (Target Audience) สารที่ต้องการสื่อ (Message) ช่องทางการสื่อสาร (Communication Channels) และกิจกรรมสนับสนุน (Supporting Activities) ซึ่งจะต้องสอดคล้องกันอย่างมีประสิทธิภาพ (Atkin & Freimuth, 2013)

ทั้งนี้การรณรงค์สามารถใช้ผสมผสานการใช้สื่อได้อย่างหลากหลาย ทั้ง สื่อมวลชน โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ และภาพยนตร์สั้น เป็นต้น รวมถึงการใช้สื่อสมัยใหม่อย่างสื่อสังคมออนไลน์ซึ่งมีศักยภาพในการเข้าถึงผู้รับสารอย่างกว้างขวาง สามารถปรับเนื้อหาให้เหมาะสมตามความสนใจเฉพาะบุคคลได้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมแบบโต้ตอบได้ในทันทีทันใด เช่น การใช้วิดีโอสั้น อินโฟกราฟิก หรือการทำกิจกรรมผ่านสื่อออนไลน์ก็สามารถสร้างแรงกระเพื่อมทางสังคมได้อย่างรวดเร็ว (Paek et al., 2011)

นอกจากนี้ การรณรงค์ยังสามารถใช้สื่อทางเลือกหรือสื่อชุมชนได้ เช่น การใช้ละครเวที หรือกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่เปิดโอกาสให้ผู้ประสบความรุนแรงได้บอกเล่าเรื่องราวของตนเอง การจัดนิทรรศการ ละครหุ่น หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม

ร่วม ซึ่งแนวทางการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Communication) เป็นแนวทางที่เปิดพื้นที่ให้กลุ่มเป้าหมายได้มีบทบาทในการผลิตและเผยแพร่สารด้วยตนเอง อันเป็นการสร้างพลังในการเปลี่ยนแปลงและการเรียนรู้ร่วมกัน (Singhal & Rogers, 1999)

ดังนั้น ในบริบทของการสื่อสารเพื่อแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว การรณรงค์จึงไม่ใช่เพียงการให้ข้อมูล แต่คือเครื่องมือสำคัญในการสร้างพื้นที่ปลอดภัย ปลุกจิตสำนึก และส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในสังคมด้วย ซึ่งในการศึกษาวิจัยนี้มุ่งใช้ภาพยนตร์สั้น และกิจกรรมเป็นสื่อหลักในการสร้างความตระหนักรู้เพื่อการป้องกันและยุติความรุนแรงในครอบครัว ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ภาพยนตร์สั้น

ภาพยนตร์สั้น (Short Film) คือภาพยนตร์ที่มีการกำหนดช่วงเวลาที่ไม่เกิน 30 นาที ตามธรรมเนียมปฏิบัติของวงการภาพยนตร์ (รักสานต์ วิวัฒน์สินอุดม, 2546) ทั้งนี้การกำหนดความยาวของภาพยนตร์สั้นด้วยเวลาที่แน่นอนส่งผลให้มีความแตกต่างจากภาพยนตร์โดยทั่วไปคือ ภาพยนตร์ที่มีความยาวตั้งแต่ 30 - 60 นาที จะมีโครงเรื่องที่ซับซ้อนกว่า สามารถกำกับอารมณ์ของผู้ชมได้ว่าควรนำเสนอเนื้อหาอย่างไร สามารถเร่งหรือถ่วงเวลาเพื่อให้ผู้ชมเกิดอารมณ์บางอย่าง ในขณะที่ภาพยนตร์สั้นจะมีเวลาที่จำกัด ทำให้ไม่สามารถที่จะทอดอารมณ์หรือเล่นกับอารมณ์ผู้ชมได้มากนัก จึงต้องใช้วิธีการนำเสนอด้วยการเข้าถึงตัวละครอย่างรวดเร็ว มีโครงเรื่องที่ง่าย ไม่ซับซ้อนสามารถเข้าใจเรื่องได้ในเวลาที่จำกัด (ณัฐธิดา จันทะระ, 2559)

ทั้งนี้ในการผลิตภาพยนตร์สั้นจำเป็นจะต้องใช้หลักแนวคิดการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ (Film Narration) อันประกอบด้วย 7 องค์ประกอบสำคัญ คือ โครงเรื่อง (Plot) แก่นเรื่อง (Theme) ความขัดแย้ง (Conflict) ตัวละคร (Character) ฉาก (Setting) สัญลักษณ์ (Symbol) และมุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View) (พร้อมสิทธิ์ จิรยาคุณการ, 2564) เพื่อการสร้างเหตุการณ์อันมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันในเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้นตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวและแนวคิดสำคัญ

ที่ต้องการนำเสนอต่อผู้ชม นอกจากนี้วิธีการนำเสนอเนื้อหาในภาพยนตร์สั้นที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงในครอบครัวยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Stuart Hall (1980) ที่มองว่าความเป็นจริง (Reality) โดยเฉพาะด้านความรุนแรงไม่สามารถสื่อสารได้โดยตรง หากต้องถูกแปลงเป็นเรื่องราว (Story) ผ่านวาทกรรมทางภาพและเสียงก่อน (Aural-Visual Discourse) จึงจะกลายเป็นสารที่มีความหมาย ดังนั้นกระบวนการสื่อสารจึงไม่ใช่ถ่ายทอดความจริงอย่างเป็นกลาง แต่เป็นการผลิตความหมายและข้อความในรูปของยานพาหนะเชิงสัญลักษณ์ (Sign-Vehicles) ที่ถูกจัดระบบด้วยการใช้รหัส (Codes) ซึ่งต้องอาศัยการเข้ารหัสและถอดรหัส (Encoding/Decoding) ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร การสื่อสารในประเด็นที่ละเอียดอ่อนเช่นนี้จึงควรสื่อสารผ่านการใช้ภาพตัวแทน หรือสัญลักษณ์ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเยาวชน รวมถึงการไม่สร้างบาดแผลทางจิตใจซ้ำให้แก่ผู้ที่มีประสบการณ์การถูกระบาดความรุนแรงในครอบครัว

การใช้ภาพยนตร์สั้นเป็นสื่อรณรงค์ แม้จะมีความแตกต่างด้านความยาวและรูปแบบการนำเสนอ แต่สามารถนำมาใช้สื่อสารและรณรงค์ประเด็นปัญหาทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากสามารถนำเสนอข้อมูลที่สำคัญได้โดยกระชับ ใช้ระยะเวลาในการรับชมไม่มาก และสามารถนำไปประยุกต์ร่วมกับสื่อและกระบวนการสื่อสารวิธีอื่น ๆ ได้อย่างหลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเสนอผ่านทางสื่อออนไลน์และแพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่ายและแพร่หลายอย่างรวดเร็ว

2) สื่อกิจกรรม

การใช้กิจกรรมเป็นสื่อ อาศัยแนวคิดจากทฤษฎีกิจกรรม (Activity Theory) ซึ่งมีรากฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ในสังคมผ่านการแบ่งหน้าที่และบทบาทตามโครงสร้างของระบบกิจกรรม (สุรนิต เวชโช และจิตทิพย์ ณ สงขลา, 2560) ตามแนวคิดของ Engeström (1999) ได้แบ่งองค์ประกอบของทฤษฎีกิจกรรมไว้เป็น 7 ส่วนหลัก ได้แก่ 1) ประชากร (Subject) หมายถึงกลุ่มเป้าหมายหรือผู้ที่มีส่วนร่วมในโครงสร้างของชุมชน

2) กิจกรรม (Object) คือภารกิจหรือกิจกรรมที่เกิดขึ้น 3) ชุมชน (Community) หมายถึงบริบทหรือสิ่งแวดล้อมขนาดใหญ่ที่ผู้คนมีส่วนร่วมและแบ่งปันเรื่องเดียวกัน 4) เครื่องมือ (Mediating Artifacts) คือเครื่องมือหรือสื่อที่ใช้ในกิจกรรมเพื่อช่วยดำเนินงาน 5) กฎ (Rules) คือข้อตกลงหรือบรรทัดฐานร่วมกันที่ควบคุมการดำเนินกิจกรรม 6) การแบ่งงาน (Division of Labor) หมายถึงการจัดสรรบทบาทและหน้าที่ตามความต้องการและความแตกต่างของผู้เข้าร่วม และ 7) ผลลัพธ์ (Outcomes) คือเป้าหมายหรือสิ่งที่ได้รับจากกระบวนการทำกิจกรรมร่วมกัน ดังนั้นในการบรรลุวัตถุประสงค์ของจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบเหล่านี้ขับเคลื่อนไปพร้อมกัน

ทั้งนี้ในบริบทของการรณรงค์ประเด็นด้านความรุนแรงในครอบครัว การใช้กิจกรรมไม่เพียงเป็นเครื่องมือสื่อสารที่ทรงพลังเท่านั้น แต่ยังสร้างการมีส่วนร่วม เปิดพื้นที่ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้ แลกเปลี่ยน และสร้างความเข้าใจต่อประเด็นปัญหาอย่างลึกซึ้ง อีกทั้งยังสามารถเป็นแรงผลักดันให้เกิดการตั้งคำถามเพื่อทบทวนค่านิยมเดิม และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือทัศนคติในเชิงบวกได้ ผ่านการปฏิบัติจริง เช่น การดู การฟัง การสังเกต การจำลองสถานการณ์ การแสดงบทบาทสมมติ การเล่น รวมถึงการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการสื่อสารเพื่อเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อนำไปใช้เพื่อสร้างการเรียนรู้ให้กับเยาวชน ซึ่งสามารถออกแบบกิจกรรมให้สนุกสนานและสอดคล้องกับความสนใจตามช่วงวัยได้

จากแนวคิดทฤษฎีที่กล่าวมาทั้งหมดนั้น ถูกลำนำมากำหนดเป็นสื่อเพื่อการรณรงค์ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดเรื่องราวที่ตรงกับสถานการณ์และมีความเข้าใจความเป็นมนุษย์ในด้านพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงและสาเหตุของการใช้ความรุนแรง ตลอดจนกระบวนการในการตีความหมายของสื่อที่ได้รับการถ่ายทอด ซึ่งจะช่วยทำให้การผลิตสื่อนี้มีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพเหมาะสมสำหรับการสื่อสารเพื่อการยุติการใช้ความรุนแรงในครอบครัว

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ซึ่งมีวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากนั้นให้ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้แนะนำต่อ (Snowball Technique) ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงในครอบครัว จำนวน 4 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์ (ด้านจิตเวช) จำนวน 4 ท่าน นักสื่อสารมวลชน จำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 5 ปี และผู้ได้รับผลกระทบจากการใช้ความรุนแรงที่ส่งผลต่อสุขภาพจิต (ผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ) จำนวน 10 ท่าน รวมทั้งสิ้น 21 ท่าน ทั้งนี้ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นลายลักษณ์อักษร

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มนี้ เป็นการตรวจสอบข้ามแหล่งข้อมูล (Data Triangulation) เพื่อยืนยันความสอดคล้องของข้อค้นพบเชิงประสบการณ์จากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงในครอบครัว และค้นพบเชิงวิชาชีพจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งจะช่วยสะท้อนถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไขความรุนแรงในครอบครัวได้อย่างแท้จริง ส่งผลให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือ (Credibility) มากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปใช้ได้จริงทั้งในเชิงนโยบายและการปฏิบัติ

ในกรณีของผู้ให้ข้อมูลหลักที่ได้รับผลกระทบจากการใช้ความรุนแรงที่ส่งผลต่อสุขภาพจิต ผู้วิจัยคำนึงถึงหลักจริยธรรมการวิจัยและการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่างจะต้องได้รับการวินิจฉัยและการคัดกรองสุขภาพจิตจากแพทย์แล้วว่าได้รับการฟื้นฟูอยู่ในระดับที่สามารถให้ข้อมูลได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตและการดำรงชีวิต และมีอายุระหว่าง 20 – 40 ปี ซึ่งกระบวนการวิจัยเป็นไปตามเกณฑ์การคัดเข้าและคัดออกของจริยธรรมการวิจัยอย่างเคร่งครัด ตลอดจนมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตเวชร่วมสังเกตการณ์ตลอดการสัมภาษณ์ เพื่อประเมินสถานการณ์และสั่งให้ยุติการวิจัยได้ทันทีในกรณีที่การสัมภาษณ์ส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิต หรือผู้ให้ข้อมูลหลักเกิด

ความรู้สึกไม่สบายใจ ทั้งนี้การวิจัยมีการรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยการใช้วิธีการลงรหัสแทนชื่อเพื่อไม่ให้สามารถระบุตัวตนได้

เครื่องมือการวิจัยใช้แบบการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured Selected Interview) ด้วยคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรีตามประเด็นคำถามที่ตั้งไว้ โดยใช้วิธีการบันทึกเสียงสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักมาถอดความ นำมาวิเคราะห์ผลการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) แล้วสรุปประเด็นสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยนี้ผ่านการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ แบบ Full Board จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเกี่ยวกับมนุษย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2567 หมายเลข COA No. 030 RMUTTO Rec No. 031/2567

ผลการวิจัย

แนวทางการสื่อสารผ่านสื่อภาพยนตร์สั้น

1.ด้านเนื้อหา

1) นำเสนอลักษณะของความรุนแรง สาเหตุและผลกระทบ

การสื่อสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรุนแรงจำเป็นต้องนำเสนอข้อมูลอย่างรอบด้าน ทั้งในแง่ของลักษณะของความรุนแรง สาเหตุ และผลกระทบที่เกิดขึ้น เพื่อส่งเสริมให้สังคมมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากในปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่มักรับรู้ความรุนแรงเพียงแคในรูปแบบทางกายภาพที่มองเห็นได้ ขณะที่ยังขาดความตระหนักถึงความรุนแรงในรูปแบบอื่น ๆ เช่น ความรุนแรงทางจิตใจ การทอดทิ้ง หรือการแสวงหาผลประโยชน์จากเด็ก ในขณะเดียวกันควรมีการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาณเตือนที่ประชาชนทั่วไปสามารถสังเกตเห็นได้ว่า มีความรุนแรงเกิดขึ้นภายในครอบครัว หรือมีแนวโน้มที่จะรุนแรงมากขึ้นในอนาคต พฤติกรรมใดบ้างที่เข้าข่ายความรุนแรงในบริบทครอบครัว นอกจากนี้การสื่อสารควรครอบคลุมถึง ผลกระทบ

ของความรุนแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจ เพื่อกระตุ้นให้ผู้กระทำเกิดความยับยั้งชั่งใจ และเพื่อส่งเสริมให้ผู้พบเห็นเหตุการณ์เข้าช่วยเหลือผู้ถูกกระทำโดยเร็วที่สุด ซึ่งจะช่วยลดผลกระทบระยะสั้นและระยะยาวที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ตกเป็นเหยื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ความรุนแรงไม่ใช่ส่วนหนึ่งของความรักและไม่ใช่เรื่องปกติ

ควรให้ความรู้แก่ผู้ถูกกระทำว่า ความรุนแรงไม่ใช่ส่วนหนึ่งของความรัก ทุกคนมีสิทธิในร่างกายของตนเอง และไม่ควรตกเป็นเป้าหมายของการใช้ความรุนแรง ไม่ว่าจะในรูปแบบใด ความรุนแรงไม่ใช่เรื่องปกติที่ควรยอมรับได้ โดยเฉพาะพฤติกรรมบางอย่างที่มักถูกเข้าใจผิดว่าเป็นการแสดงความรัก เช่น ความหึงหวง การใช้อำนาจบังคับ การข่มขู่ หรือการแสดงความเป็นเจ้าของ ซึ่งล้วนแล้วแต่เข้าข่ายพฤติกรรมที่ใช้ความรุนแรงทางจิตใจ ในขณะเดียวกัน การนำเสนอประเด็นความรุนแรงผ่านสื่อควรดำเนินการอย่างระมัดระวัง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการซ้ำเติมทัศนคติที่ผิด หรือทำให้สังคมเกิดความเคยชินกับพฤติกรรมรุนแรง ซึ่งอาจนำไปสู่การมองว่าความรุนแรงเป็นเรื่องปกติในชีวิตประจำวัน

3) นำเสนอด้านความเสมอภาคทางเพศและการเคารพซึ่งกันและกัน

ควรส่งเสริมแนวคิดเรื่องความเสมอภาคทางเพศและการเคารพซึ่งกันและกัน เพื่อให้ผู้หญิงตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเองมากขึ้น ขณะเดียวกันยังช่วยปรับมุมมองของสังคมให้เห็นว่าความเสมอภาคเป็นสิ่งที่ควรเกิดขึ้นกับทุกเพศ ไม่ว่าจะเป็นเพศหญิง ชาย หรือผู้มีความหลากหลายทางเพศ เพราะทุกเพศสามารถตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงในครอบครัวได้ทั้งสิ้น ดังนั้นสิ่งสำคัญคือการให้เกียรติและเคารพซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยลดมายาคติในเชิงอำนาจได้

4) กฎหมายและโทษที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงในครอบครัว

การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและบทลงโทษที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในครอบครัว ถือเป็นแนวทางหนึ่งในการป้องกันและยับยั้งพฤติกรรมความรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

การสื่อสารให้ผู้กระทำความรุนแรงตระหนักว่าการใช้ความรุนแรงต่อสมาชิกในครอบครัวเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ไม่สามารถอ้างความสัมพันธ์ทางครอบครัวหรือบทบาทในการดูแลเพื่อให้พ้นผิดได้ การให้ความรู้ทางกฎหมายจะช่วยส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะผู้พบเห็นเหตุการณ์ความรุนแรง กล้าเข้าไปช่วยเหลือหรือแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันเป็นการแสดงออกถึงบทบาทและความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองที่ดีของสังคม

5) ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและช่องทางการให้ความช่วยเหลือ

สำหรับผู้ตกเป็นเหยื่อความรุนแรง รวมถึงผู้พบเห็นเหตุการณ์ ควรได้รับข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่สามารถให้ความช่วยเหลือ พร้อมช่องทางในการแจ้งเหตุได้อย่างชัดเจนและเข้าถึงได้ง่าย เพื่อให้สามารถขอรับการคุ้มครองหรือการช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงทีในกรณี ที่พบความรุนแรงในครอบครัว หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน 1300 ซึ่งเปิดให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง เป็นช่องทางสำคัญที่ประชาชนสามารถติดต่อเพื่อแจ้งเหตุหรือขอคำปรึกษาได้ การสื่อสารข้อมูลเหล่านี้อย่างแพร่หลายจะช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการของรัฐ และลดโอกาสที่เหยื่อจะต้องเผชิญกับความรุนแรงซ้ำ

6) สร้างทัศนคติว่าความรุนแรงไม่ใช่เรื่องส่วนตัว

การสื่อสารควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างทัศนคติใหม่ ว่า ความรุนแรงในครอบครัวไม่ใช่เรื่องส่วนตัว เนื่องจากในหลายกรณี เมื่อเกิดเหตุความรุนแรง ผู้ที่เห็นเหตุการณ์มักเลือกที่จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยว เพราะมองว่าเป็นเรื่องภายในของครอบครัว ส่งผลให้ผู้ถูกกระทำต้องเผชิญกับอันตรายทางร่างกายหรือจิตใจอย่างรุนแรง และในบางกรณีอาจถึงขั้นเสียชีวิตโดยไม่ได้รับความช่วยเหลือ ดังนั้น การสื่อสารควรมุ่งเปลี่ยนแปลงทัศนคติของสังคมให้ตระหนักว่า ความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องของทุกคน และเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของสังคม เมื่อพบเห็นเหตุการณ์ควรรีบเข้าไปช่วยเหลือหรือแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทันที เพื่อปกป้องผู้ตกเป็นเหยื่อจากอันตรายที่อาจเกิดขึ้น

7) ไม่ผลิตซ้ำภาพความรุนแรง

การนำเสนอเรื่องความรุนแรงต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวัง โดยไม่ควรผลิตซ้ำภาพของความรุนแรงอย่างตรงไปตรงมา ทั้งในรูปแบบของภาพ เสียง หรือการสื่อสารเชิงอารมณ์ที่รุนแรง แต่ควรใช้ “สัญลักษณ์” หรือสัญลักษณ์ในการสื่อสารแทนการแสดงภาพตรง ๆ และเลือกใช้ถ้อยคำที่ไม่กระทบกระเทือนจิตใจ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ชม โดยเฉพาะผู้ที่เคยเผชิญกับความรุนแรงในครอบครัวรู้สึกถูกกระตุ้นให้เกิดความทรงจำหรืออาจสร้างผลกระทบทางจิตใจที่รุนแรงยิ่งขึ้นได้ โดยสามารถใช้วิธีการดังนี้

“นำเสนอสัญลักษณ์ว่าคนนี่คือเหยื่อ โดยเอาป้ายแขวนคอว่าคนนี่คือเหยื่อ ที่ชอบใช้การในหนังสือพิมพ์ เช่น การทำขบตาตีดำเห็นว่าเป็นเหยื่อ บางคนเอาผ้ามาคาดปากแล้วมีกากบาทอยู่เพื่อสื่อว่าเป็นคนที่ไม่มิลีทรีพูดนำเสนอขึ้นมาเป็นตัวอักษร คนที่ถูกกระทำความรุนแรงมีการขึ้นข้อความข้าง ๆ ว่าคนนี่ถูกกระทำความรุนแรง... การสังเกตเห็นรอยขีดที่มือการแสดงท่าที่ว่าพยายามปิดบังอะไรบางอย่าง หรือบางคนพยายามเอาผมมาปิดหน้าผู้หญิงที่เอาผมมาปิดหน้าครึ่งหนึ่งเพราะว่าหน้ามีรอยขีดอย่างหนึ่ง เป็นสัญลักษณ์”

(ผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก)

8) วิธีการป้องกันและรับมือกับปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

นำเสนอวิธีป้องกัน การประเมินความเสี่ยงจากความรุนแรง วิธีการจัดการหรือปฏิเสธความรุนแรง เช่น การไม่ยอมรับความรุนแรงและหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง การขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และการมีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการป้องกันตนเองในกรณีที่ 'ไม่สามารถหลีกเลี่ยง' จากสถานการณ์ได้ ทั้งนี้ ขณะเดียวกันควรกระตุ้นให้ผู้ถูกกระทำออกจากสถานการณ์ความรุนแรงเพื่อปกป้องตนเองและลูกหลานไม่ให้อาศัยอยู่กับความรุนแรงภายในครอบครัว

9) การสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ถูกกระทำ ความรุนแรง

การสื่อสารควรมีเนื้อหาที่สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงเพื่อให้เกิดความรู้สึกว่ามีสังคมที่เข้าใจ อยู่เคียงข้าง และพร้อมให้ความช่วยเหลือ รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงมองเห็นคุณค่าในตนเอง ไม่โทษตัวเอง และสร้างพลังใจให้กล้าที่จะลุกขึ้นเผชิญปัญหาและเริ่มต้นชีวิตใหม่อย่างเข้มแข็ง

1.2 ด้านวิธีการสื่อสาร

การสื่อสารสู่สังคมเพื่อยุติความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัวเป็นกระบวนการที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคลในสังคม ซึ่งภาพยนตร์สั้นเป็นสื่อที่สามารถบูรณาการร่วมกับการสื่อสารวิธีอื่น ๆ เพื่อให้การสื่อสารเกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้ เช่น การนำเสนอผ่านสื่อมวลชน การรณรงค์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การเผยแพร่ไปยังชุมชนเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และการส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ ควรขับเคลื่อนด้วยการรณรงค์ผ่านหลากหลายช่องทางไปพร้อม ๆ กัน ทั้งสื่อดั้งเดิม เช่น โทรทัศน์ วิทยุ ป้ายประชาสัมพันธ์ เสียงตามสายของชุมชน ตลอดจนสื่อออนไลน์ และสื่อกิจกรรม เช่น การจัดสัมมนาวิชาการ หรือกิจกรรมการรณรงค์เคลื่อนไหวทางสังคม เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ไปสู่สังคมในวงกว้าง

แนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับเยาวชน

1) คำนึงถึงผู้ร่วมกิจกรรมอย่างรอบด้าน

ขั้นตอนการทำกิจกรรมต้องมีการคัดกรองอย่างเคร่งครัดและควรขอความยินยอมอีกครั้ง โดยเยาวชนผู้ร่วมกิจกรรมจะต้องมีความเต็มใจและสามารถออกจากกิจกรรมเมื่อเกิดความไม่สบายใจได้ เนื่องจากการสื่อสารด้านความรุนแรงอาจมีเนื้อหาที่กระทบประเทือนจิตใจ ดังนั้นจะต้องคำนึงถึงผู้ร่วมกิจกรรมอย่างรอบด้าน ว่าอาจมีเยาวชนบางส่วนเป็นผู้ที่ตกอยู่ในสถานการณ์การใช้ความรุนแรงในครอบครัว หรือเป็นผู้ที่

ได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจิต ซึ่งการจัดกิจกรรมจะต้องไม่ละเลยประเด็นเหล่านี้

2) เลือกใช้สื่อและวิธีการนำเสนอที่เหมาะสมต่อการสื่อสารเรื่องความรุนแรง

การใช้สื่อและวิธีการนำเสนอที่เหมาะสมต่อการสื่อสารเรื่องความรุนแรง สามารถใช้สื่อที่เป็นภาพเคลื่อนไหว เช่น ภาพยนตร์ ภาพยนตร์สั้น ร่วมกับการทำกิจกรรมได้ เนื่องจากเป็นสื่อที่สามารถเล่าเรื่องและสร้างผลกระทบต่อผู้รับสารได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังสามารถใช้บอร์ดเกมส์เพิ่มเติมในกิจกรรมเพื่อสะท้อนปัญหา และสามารถกระตุ้นให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ส่วนตัวหรือความคิดเห็นได้

3) สื่อสารเนื้อหาที่ตรงกับความสนใจตามช่วงวัย

การสื่อสารกับเยาวชนจะต้องตรงกับความสนใจและไม่ยากเกินความเข้าใจ โดยประเด็นที่มักได้รับความสนใจคือความรัก ซึ่งความรักอาจกลายเป็นปัจจัยที่นำไปสู่พฤติกรรมรุนแรงได้ โดยเฉพาะเมื่อความสัมพันธ์นั้นแฝงด้วยการใช้อำนาจ การควบคุม หรือการแสดงออกอย่างไม่เหมาะสม ดังนั้น ควรออกแบบการสื่อสารและกิจกรรมที่ช่วยปรับทัศนคติของเยาวชนเพื่อให้ตระหนักว่า ความรักที่ไม่ปลอดภัยไม่ควรถูกมองว่าเป็นเรื่องส่วนตัว แต่เพื่อนหรือคนใกล้ชิดสามารถมีบทบาทในการให้คำปรึกษา ตักเตือน และร่วมสังเกตพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังควรส่งเสริมบทบาทของคนใกล้ชิดในฐานะผู้เฝ้าระวังและผู้ให้คำแนะนำซึ่งจะช่วยลดอคติที่ว่า การเข้าไปมีส่วนร่วมอาจก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเอง และช่วยลดแนวคิดที่ว่าความรุนแรงในความรักเป็นเรื่องส่วนตัวที่ไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว เนื่องจากการเพิกเฉยหรือไม่เข้าไปช่วยเหลืออาจนำไปสู่สถานการณ์ที่รุนแรงยิ่งขึ้นได้

4) การจำลองสถานการณ์และบทบาทสมมติ

กิจกรรมการจำลองสถานการณ์และบทบาทสมมติเป็นเครื่องมือที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจแก่ผู้ร่วมกิจกรรมว่าควรมีวิธีการรับมือและปฏิบัติอย่างไรเมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์ความรุนแรง โดยผู้ร่วมกิจกรรมจะได้เรียนรู้ผ่านการสวมบทบาทในหลากหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นในฐานะผู้กระทำ

ผู้ถูกกระทำ หรือผู้ให้ความช่วยเหลือ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าทุกคนล้วนมีบทบาทที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ความรุนแรงได้ทั้งสิ้น สถานการณ์ที่ถูกจำลองขึ้นนี้มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการตระหนักรู้ถึงบทบาทและความรับผิดชอบของตนเอง เช่น กิจกรรม “ป่าข้างบ้าน เพื่อการสอดส่องละแฉกระวังภัยให้กับเพื่อนบ้าน” ที่ใช้การจำลองเหตุการณ์ในชุมชนให้ผู้เข้าร่วมได้ฝึกประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์ทางเลือก และเรียนรู้แนวทางการให้ความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นการวางรากฐานของการมีส่วนร่วมเชิงป้องกันและสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคม

5) การสร้างประสบการณ์ร่วมจากกรณีศึกษา

การสร้างประสบการณ์ร่วมผ่านกรณีศึกษา โดยการเชิญผู้เคยประสบกับปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัวที่สามารถก้าวผ่านจากสถานการณ์ดังกล่าวได้แล้ว โดยต้องผ่านการประเมินผลทางด้านสุขภาพจิต และผ่านกระบวนการเตรียมความพร้อมทางจิตใจซึ่งได้รับการรับรองจากแพทย์เฉพาะทางเรียบร้อยแล้ว มาถ่ายทอดเรื่องราวด้วยตนเองเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและส่งเสริมการรับรู้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังสามารถนำเสนอผลกระทบของความรุนแรงในครอบครัวผ่านมุมมองของผู้มีประสบการณ์จริง กิจกรรมนี้ไม่เพียงช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเชื่อมโยงกับปัญหาได้อย่างใกล้ชิดมากขึ้นเท่านั้น แต่ยังเป็นการกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือและสร้างแรงจูงใจให้มีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาคความรุนแรงในครอบครัวทั้งในระดับบุคคลและชุมชนในอนาคต

6) สะท้อนความคิดเห็นของตนเองผ่านการระดมสมอง

กิจกรรมสำหรับเยาวชนควรเปิดพื้นที่ให้ผู้เข้าร่วมได้สะท้อนความคิดเห็นของตนเองอย่างอิสระ ผ่านกระบวนการระดมสมอง (Brainstorming) เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนมุมมองและพัฒนาแนวทางในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวอย่างสร้างสรรค์ โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ส่วนตัวของแต่ละคน การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ช่วยส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และการสื่อสาร รวมถึงช่วยสร้างจิตสำนึกของเยาวชน

ให้ตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการมีส่วนร่วมยุติการใช้ความรุนแรงในครอบครัว

7) การให้ความรู้ควบคู่กับกิจกรรมสนทนา

การจัดกิจกรรมสำหรับเยาวชนควรผสมผสานการให้ความรู้เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวเข้ากับกิจกรรมสนทนาที่สนุกสนานและดึงดูดใจ เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกันเองและไม่น่าเบื่อ โดยไม่เน้นเฉพาะมิติเชิงวิชาการซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับความสนใจของผู้ร่วมกิจกรรม แนวทางนี้จะช่วยกระตุ้นการมีส่วนร่วม ส่งเสริมการเรียนรู้โดยไม่เพิ่มความเครียดทางอารมณ์ และทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถเชื่อมโยงสาระสำคัญของปัญหากับประสบการณ์จริงในบริบทที่เหมาะสม

8) ใช้ตัวอย่างจากสื่อที่พบเห็นในปัจจุบัน

ในปัจจุบันเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงถูกนำเสนอผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง เช่น ข่าว ละคร ภาพยนตร์ รวมถึงเหตุการณ์ที่ถูกนำเสนอผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งเป็นสิ่งที่เยาวชนเคยเห็นผ่านตาและรับรู้ในระดับหนึ่ง จึงสามารถนำเนื้อหาจากสื่อเหล่านี้มาใช้เป็นตัวอย่างในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้ได้ ทั้งนี้สมควรเสริมความรู้ด้วยข้อมูลวิชาการ หลักการ และการอธิบายเหตุผลรวมถึงแนวทางการแก้ไขสถานการณ์ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและสร้างการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

การใช้ความรุนแรง ต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัวเป็นประเด็นทางสังคมที่ต้องรณรงค์อย่างเร่งด่วนเพื่อหาทางยุติปัญหา ตามที่ Rice & Atkin (2013) ระบุว่า การรณรงค์สามารถช่วยสร้างการตระหนักรู้ (Awareness) กระตุ้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้ โดยประชาชนในสังคมทุกคนมีบทบาทอย่างยิ่งต่อการยุติความรุนแรง ด้วยการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้กับเยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการแก้ไขปัญหาในอนาคต อีกทั้งการให้ความรู้กับประชาชนจะสร้างการตระหนักรู้และค่านิยมใหม่เกี่ยวกับความรุนแรงว่าเป็นสิ่งที่ไม่สามารถยอมรับได้ในสังคมไทย เพราะนำมาสู่ปัญหาทางสังคมและก่อให้เกิดปัญหา

สุขภาพจิตต่อผู้ถูกระทำ โดยเฉพาะในกรณีของเด็กและเยาวชน ผลการศึกษาวิจัยระดับนานาชาติพบว่าเด็กทั่วโลก 80%-98% มีประวัติการถูกล่วงละเมิดทางร่างกายจากคนในครอบครัว (Giacaman et al., 2007) ซึ่งการเติบโตในครอบครัวที่มีความรุนแรงสร้างผลกระทบทางจิตใจและพฤติกรรมให้คงอยู่ในระยะยาว แม้จะได้รับการคุ้มครองหรือเยียวยาภายใต้มาตรการด้านความปลอดภัยแล้วก็ตาม จึงควรได้รับการช่วยเหลือหรือการตอบสนองอย่างทันทั่วทั้ง เพื่อลดความรุนแรงของผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น (Holt, Buckley & Whelan, 2008)

ทั้งนี้ Atkin & Freimuth (2013) นำเสนอว่าการรณรงค์จะต้องใช้องค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ เป้าหมาย (Goals) กลุ่มเป้าหมาย (Target Audience) สาร (Message) ช่องทางการสื่อสาร (Communication Channels) และกิจกรรมสนับสนุน (Supporting Activities) อย่างสอดคล้องกัน ผลจากการวิจัยสนับสนุนแนวคิดนี้เป็นอย่างดีในการนำองค์ประกอบต่าง ๆ ของการรณรงค์มาใช้ร่วมกัน ผ่านภาพยนตร์สั้นและกิจกรรมสำหรับเยาวชน โดยมีเป้าหมาย (Goals) คือ การยุติปัญหาความรุนแรงในครอบครัว กลุ่มเป้าหมาย (Target Audience) คือ ผู้ถูกระทำความรุนแรง ผู้กระทำความรุนแรง และคนในสังคม รวมถึงเยาวชนซึ่งมีบทบาทสำคัญยิ่งในการเปลี่ยนสังคม ในขณะที่ สาร (Message) เป็นการนำเสนอเนื้อหาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจลักษณะของความรุนแรง สาเหตุและผลกระทบ สื่อสารว่าความรุนแรงไม่ใช่ส่วนหนึ่งของความรักและไม่ใช่เรื่องปกติ การสร้างทัศนคติว่าความรุนแรงไม่ใช่เรื่องส่วนตัวแต่เป็นเรื่องของทุกคนในสังคม และการนำเสนอเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและการเคารพซึ่งกันและกัน

นอกจากนี้ด้านการให้ความช่วยเหลือจะต้องสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและช่องทางการให้ความช่วยเหลือ เสนอวิธีการป้องกันและรับมือกับปัญหาความรุนแรงในครอบครัว กฎหมายและโทษที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงในครอบครัว โดยไม่ผลิตซ้ำภาพความรุนแรง เนื่องจากอาจสร้างบาดแผลและผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ถูกระทำได้ ทั้งนี้สิ่งที่สำคัญที่จะต้องนำเสนอคือการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ถูกระทำความรุนแรง เพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าพวกเขามีได้

เผชิญกับปัญหาเพียงลำพัง ซึ่งจะช่วยให้มีความเชื่อมั่นและกล้าก้าวข้ามออกจากปัญหาด้วยความรู้สึกปลอดภัย

ช่องทางการสื่อสาร (Communication Channels) ใช้ภาพยนตร์สั้น ในการนำเสนอข้อมูล และมุ่งเน้นการสื่อสารไปยังผู้ถูกระทำความรุนแรงและคนในสังคมเป็นหลัก เพื่อให้เกิดการร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาด้วยการขับเคลื่อนทางสังคม ซึ่งสื่อภาพยนตร์สั้นมีบทบาทอย่างยิ่งในการรณรงค์ทางสังคม เช่นเดียวกันกับการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาพยนตร์สั้นบำบัดเพื่อเพิ่มคุณค่าเชิงบวก ลดภาวะความเครียดและปรับเปลี่ยนวิธีการเผชิญกับปัญหาสำหรับกลุ่มนักศึกษาชั้นปริญญาตรีในจังหวัดเชียงใหม่” โดย การันตร์ วงศ์ปารการสันติ (2564) และการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาภาพยนตร์สั้นรณรงค์ป้องกันนักสูบหน้าใหม่ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา” โดยจักรกฤษณ์ แก้วประเสริฐ และคณะ (2565) ดังนั้นการสื่อสารด้วยภาพยนตร์สั้นสามารถนำมาใช้เป็นสื่อเพื่อการสร้างแนวโน้มพฤติกรรมเชิงบวกได้เป็นอย่างดี

ในขณะที่วิธีการสื่อสารสามารถใช้ภาพยนตร์สั้นเป็นสื่อร่วมกับช่องทางอื่น ๆ เช่น สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ และกิจกรรมในชุมชน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและสร้างผลกระทบอย่างกว้างขวาง การขับเคลื่อนผ่านสื่อหลากหลาย ทั้งโทรทัศน์ วิทยุ ป้ายประชาสัมพันธ์ และกิจกรรมรณรงค์ จะช่วยให้ความรู้และการตระหนักถึงปัญหาสามารถแพร่กระจายได้อย่างมีประสิทธิภาพในสังคม

นอกจากนี้ในการใช้กิจกรรมสนับสนุน (Supporting Activities) การจัดกิจกรรมสำหรับเยาวชนมีวัตถุประสงค์หลักในการให้ความรู้ ปรับเปลี่ยนทัศนคติ และแนวโน้มพฤติกรรมในการยุติความรุนแรง โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม เนื่องจากเยาวชนเป็นกลุ่มวัยที่สามารถมีบทบาทในการเข้าใจ และช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงได้ ดังที่ Engeström (1999) ได้ระบุองค์ประกอบของทฤษฎีกิจกรรมไว้เป็น 7 ส่วนหลักสำคัญ ซึ่งข้อค้นพบในการวิจัยนี้ พบว่าประชากร (Subject) คือเยาวชน ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการถ่ายทอดความรู้ ทั้งนี้การจัดกิจกรรมจึงต้องคำนึงถึงผู้เข้าร่วม

ทุกคนอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะผู้ที่อาจมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับ ความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งจำเป็นต้องระมัดระวังการ สื่อสารและการดำเนินกิจกรรมไม่ให้กระทบต่อความรู้สึกและ จิตใจของผู้เข้าร่วม ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ (Object)

การออกแบบกิจกรรมสามารถผสมผสานวิธีการได้ อย่างหลากหลาย เช่น การจำลองสถานการณ์ การใช้กรณีศึกษา และการผสมผสานความรู้กับกิจกรรมสนทนา การ ซึ่งจะช่วย กระตุ้นการเรียนรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างสนุกสนาน รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดความเป็นชุมชน (Community) จากการ สร้างความร่วมมือระหว่างผู้ร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้กฎ (Rules) ของกิจกรรมและการแบ่งงานกันทำ (Division of Labor) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้วิธีการระดมสมอง หรือการแสดงบทบาทสมมติ ร่วมกับการใช้สื่อเป็นเครื่องมือ (Mediating Artifacts) ในขณะเดียวกันการนำเสนอเนื้อหาใน กิจกรรมสามารถประยุกต์ใช้เนื้อหาเดียวกันกับสื่อภาพยนตร์สั้น และใช้สื่อภาพยนตร์สั้นควบคู่กับกิจกรรมต่าง ๆ ได้ ซึ่งต้องให้ ความสำคัญกับความเหมาะสมของวัยและความสนใจของผู้ร่วม กิจกรรมด้วย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารเรื่องความ รุนแรง เน้นย้ำให้เกิดแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมเชิง บวกและให้ได้ผลลัพธ์ (Outcomes) ตามวัตถุประสงค์ของการ อบรมอย่างครบถ้วน ดังนั้นการใช้ภาพยนตร์สั้นเป็นเครื่องมือ ในการจัดกิจกรรม จึงช่วยให้เยาวชนที่อยู่ในฐานะผู้กระทำ (Subject) สามารถเข้าใจลักษณะของความรุนแรงและ วัตถุประสงค์ของการยุติความรุนแรงในครอบครัว (Object) ได้ ด้วยการสื่อสารผ่านทางภาพและเสียงอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งช่วย ส่งเสริมให้เยาวชนเกิดความตระหนักถึงปัญหาได้อย่างชัดเจน มากยิ่งขึ้นและนำไปสู่การปฏิบัติในที่สุด

ทั้งนี้ ในปัจจุบันการใช้กิจกรรมเป็นเครื่องมือเพื่อให้ ความรู้ประเด็นทางสังคมมีการศึกษาพบผลเชิงบวกหลายกรณี เช่น การศึกษาเรื่อง “ผลของการจัดกิจกรรมแบบเน้น ประสบการณ์ต่อการป้องกัน การรังแกบนโลกไซเบอร์ของ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1” โดย การ์มีเก้ และทิม (2564) ซึ่ง พบว่า ผู้ร่วมกิจกรรมมีความรู้และรับรู้ผลกระทบทางลบจากการ รังแกบนโลกไซเบอร์ หลังร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนร่วมกิจกรรม

อย่างมีนัยสำคัญ ส่วนการศึกษาในต่างประเทศ ของ ริเบโร คาร์ โตโซ และคณะ (Ribeiro Cardoso et al., 2023) ทำการศึกษา ด้านการสื่อสารผ่านการรณรงค์ โดยพบว่าเนื้อหาข้อความในการ สื่อสารเรื่องความรุนแรงในครอบครัวควรมุ่งไปสู่ การ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เพื่อให้ผู้รับสารมีพฤติกรรมใหม่ และ ถ่ายทอดพฤติกรรมเดียวกันนี้ให้กับครอบครัวและเพื่อนฝูง ดังนั้นกลวิธีในการสื่อสารและการจัดกิจกรรมควรกระตุ้นและ ส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมาย ได้สะท้อนความคิดเห็นของตนเอง โดย อาศัยกระบวนการเรียนรู้ผ่านการระดมสมอง และวิธีการจำลอง สถานการณ์ บทบาทสมมติ และกิจกรรมสนทนา การ ซึ่งใช้วิธี เดียวกันกับข้อค้นพบจากการวิจัยนี้

นอกจากนี้ยังมีโครงการความสัมพันธ์ที่ปราศจาก ความหวาดกลัว (Relationships Without Fear: RwF) เป็น โครงการการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีและการป้องกันการทารุณ กรรมในครอบครัว (Healthy Relationships and Domestic Abuse Prevention) ซึ่งพัฒนาโดยทีมอาร์ช อาร์ดับเบิลยูเอฟ (Arch RwF) ในนอร์ท สแทฟเฟิร์ดเชียร์ (North Staffordshire) สหราชอาณาจักร โครงการมีเป้าหมายในการให้ความรู้แก่ เยาวชนผ่านกิจกรรมกลุ่มและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับความรุนแรงในความสัมพันธ์ เพื่อป้องกันปัญหาการถูก กระทำความรุนแรงในระยะยาว โดยเน้นการปรับเปลี่ยนทัศนคติ พื้นฐานที่ส่งเสริมพฤติกรรมรุนแรง ผ่านการใช้เรื่องราวจากชีวิต จริง บทบาทสมมติ และสื่อวิดีโอ เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ การ แสดงความเห็นอกเห็นใจ และการมีส่วนร่วมในการอภิปราย อย่างเปิดกว้าง ผลการประเมินชี้ว่า เยาวชนมีความรู้และทักษะ ในการจัดการกับความรุนแรงเพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมโครงการ (Fox et al., 2016) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการทำกิจกรรมสำหรับ เยาวชนมีบทบาทอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมโดยเฉพาะด้านความรุนแรงในครอบครัว

ดังที่กล่าวมานี้ เป็นผลสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถ ของการรณรงค์ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้ โดย ต้องอาศัยการใช้องค์ประกอบที่หลากหลายร่วมกับการสื่อสาร อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม การรณรงค์ทางสังคมใน ประเด็นด้านความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงใน

ครอบครัวด้วยการใช้ภาพยนตร์สั้นและกิจกรรมสำหรับเยาวชน เพียงอย่างเดียวนั้นไม่สามารถขับเคลื่อนได้เพียงลำพัง จำเป็นต้องอาศัยพลังทางสังคม และความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในการสื่อสารและกำหนดเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะยิ่งเป็นการเน้นย้ำให้เห็นถึงค่านิยมใหม่ที่ไม่ยอมรับความรุนแรงในครอบครัว และส่งเสริมให้ประชาชนไม่เพิกเฉยต่อเหตุการณ์ความรุนแรง โดยให้ความช่วยเหลือและร่วมกันสอดส่องดูแลสมาชิกภายในสังคมให้ปลอดภัย ปราศจากความหวาดกลัว และดำรงชีวิตด้วยสุขภาพจิตที่ดีอย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

- 1) การผลิตสื่อภาพยนตร์สั้นเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและการยุติความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัว ควรมุ่งประเด็นสำคัญไปที่กลุ่มเป้าหมายหลักของภาพยนตร์สั้น ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง ประกอบด้วย ผู้กระทำ ผู้ถูกกระทำ และผู้ที่อยู่ในสถานการณ์ความรุนแรงและประชาชน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพจิต ร่วมกับการออกแบบเนื้อหาของภาพยนตร์สั้นให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการนำเสนอเพื่อให้การรณรงค์เกิดผลสัมฤทธิ์มากที่สุด
- 2) การรณรงค์ทางสังคม แม้ว่าสื่อภาพยนตร์จะมีพลังในการสร้างความสนใจให้กับผู้ชมสูง แต่การปลูกจิตสำนึกและ

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ชมภาพยนตร์ด้วยการใช้สื่อภาพยนตร์เพียงชนิดเดียวอาจไม่เพียงพอ จำเป็นต้องอาศัยสื่อที่มีความหลากหลาย (Mix Media) เพื่อส่งเสริมหัวข้อรณรงค์ที่กำหนดไว้

- 3) ควรใช้การรณรงค์และเผยแพร่ความรู้ในสังคมวงกว้าง เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับ ผลกระทบของความรุนแรงและแนวทางการป้องกัน ตลอดจนช่องทางการขอความช่วยเหลือเมื่อประสบกับความรุนแรงในครอบครัว หรือพบเห็นเหตุการณ์ ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์ วิทยุ และสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปตระหนักถึงปัญหาและเป็นส่วนหนึ่งของการยุติความรุนแรง

- 4) การขับเคลื่อนการสื่อสารต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องในระยะยาวเพื่อเปลี่ยนแปลงค่านิยมทางสังคมว่าปัญหาความรุนแรงในครอบครัวไม่ใช่เรื่องส่วนตัว แต่เป็นหน้าที่ของทุกคนที่ต้องยุติความรุนแรงทุกรูปแบบและให้ความช่วยเหลือทันทีที่พบเห็น ซึ่งจะช่วยให้เกิดความยั่งยืนและแก้ไขปัญหาได้ในที่สุด

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โรงพยาบาลศรีธัญญา และการสนับสนุนจาก “ทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ 2567”

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมการแพทย์. (2565). สถาบันประสาทวิทยา กรมการแพทย์ เผยรายละเอียดภาวะ PTSD ความผิดปกติทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังพบเหตุการณ์ความรุนแรง.<https://pr.moph.go.th/index.php?url=pr/detail/2/02/179609/>
- กรมกิจการเด็กและเยาวชน. (2560). คู่มือปฏิบัติและข้อตกลงร่วมกัน เรื่อง การคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กในภาวะเสี่ยง และเป็นผู้เสียหายจากการละเมิดละเลยทอดทิ้งแสวงประโยชน์และความรุนแรง. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2565). ชุดข้อมูลสถิติความรุนแรงในครอบครัว ในรอบ 7 ปี ระหว่างปีงบประมาณ 2559 – 2565. <https://opendata.nesdc.go.th/dataset/domestic-violence-statistics-in-the-last-7-years>

- การันตร์ วงศ์ปรการสันติ. (2564). ภาพยนตร์สั้นบำบัดเพื่อเพิ่มคุณค่าเชิงบวก ลดภาวะความเครียดและปรับเปลี่ยนวิธีการเผชิญกับปัญหาสำหรับกลุ่มนักศึกษาชั้นปริญญาตรีในจังหวัดเชียงใหม่. แผนงานศูนย์ศึกษาปัญหาการเสพติด(ศศก.) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- การิมะห์ และหิม. (2564). ผลของการจัดกิจกรรมแบบเน้นประสบการณ์ต่อการป้องกัน การรังแกบนโลกไซเบอร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา*. 3(2). 32-64.
- จักรกฤษณ์ แก้วประเสริฐ ภัททิรา กลิ่นเลขา มณฑนรห์ วัฒนกุล และปิติพงศ์ เกิดทิพย์ (2565). การพัฒนาภาพยนตร์สั้นณรงค์ป้องกันนักสูบบุหรี่ใหม่ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. *วารสารนิเทศศาสตร์ปริทัศน์*. 26(2). 66-77.
- จันทร์เพ็ญ สุวรรณคร. (2558). มุมมองใหม่ของการจัดกิจกรรมแนะแนวสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 13(1). 88-103.
- ณัฐธิดา จันเพ็ระ. (2559). การสร้างอัตลักษณ์อีสานผ่านภาพยนตร์สั้นในเทศกาลภาพยนตร์อีสาน.วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต. คณะนิเทศศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประชาชาติธุรกิจ (2564). จะทำอะไร เมื่อความรุนแรงไม่ใช่เรื่องไกลตัว และบ้านไม่ใช่ Safe Zone ของทุกคน. [https://www.prachachat.net/d-life/news-653845#:~:text=หากพบเห็นความรุนแรงในของมนุษย์%20\(พม.\)](https://www.prachachat.net/d-life/news-653845#:~:text=หากพบเห็นความรุนแรงในของมนุษย์%20(พม.))
- พร้อมสิทธิ์ จริยาคุณการ. (2564). การประกอบสร้างความหมายมามีผ่านภาพยนตร์ ในฐานะภาพตัวแทนวัฒนธรรมอียิปต์โบราณ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมรดกวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พัชรินทร์ ครองธรรม. (2559). ผลของโปรแกรมการบำบัดทางความคิดบนพื้นฐานของการเจริญสติต่อความวิตกกังวลในผู้ป่วยโรควิตกกังวลทั่วไป. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รณชัย คงสกันธ์ และณฤมล โพธิ์แจ่ม. (2551). ความรุนแรงในครอบครัว. สำนักพิมพ์สหประชาพานิชย์.
- รักสานต์ วิวัฒน์สินอุดม. (2546). *นักสร้าง สร้างหนัง หนังสือ*. โครงการตำราคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักข่าวเอชโฟกัส. (2563). พบผู้หญิงทั่วโลก 1 ใน 3 เจอความรุนแรงด้านจิตใจมากที่สุด สสส.สานพลังภาคีเครือข่าย หยุดความสูญเสีย. <https://www.hfocus.org/content/2023/02/27026>.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2558). *คู่มือการปฏิบัติงานของเครือข่าย เพื่อการเฝ้าระวังและเตือนภัยความเสี่ยงต่อความรุนแรงในครอบครัว*. กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- สุนิต เวชโซ และ ใจทิพย์ ณ สงขลา. (2560). แนวคิดทฤษฎีกิจกรรม : กรณีศึกษาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*. 12(4). 681 – 694.

ภาษาอังกฤษ

- American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders*. 5th ed. Washington DC: American Psychiatric Association.
- Atkin, C. K., & Freimuth, V. (2013). Guidelines for formative evaluation research in campaign design. *Public communication campaigns*, 4, 53-68.
- Craske, M. G., Stein, M. B., Eley, T. C., Milad, M. R., Holmes, A., Rapee, R. M., & Wittchen, H. U. (2017). Anxiety disorders. *Nature reviews. Disease primers*, 3, 17024. <https://doi.org/10.1038/nrdp.2017.24>

- Engeström, Y. (1999). *ACTIVITY THEORY AND EXPANSIVE DESIGN*. University of California, San Diego and University of Helsinki.
- Fox, C. L., Corr, M. L., Gadd, D., & Sim, J. (2016). Evaluating the effectiveness of domestic abuse prevention education: Are certain children more or less receptive to the messages conveyed?. *Legal and Criminological Psychology*, 21(1), 212-227.
- Ganley, A. L. (1995). Understanding domestic violence. *Improving the health care response to domestic violence: A resource manual for health care providers*, 15-42.
- Giacaman, R., Shannon, H. S., Saab, H., Arya, N., & Boyce, W. (2007). Individual and collective exposure to political violence: Palestinian adolescents coping with conflict. *The European Journal of Public Health*, 17(4), 361-368.
- Hall, S. (1980). *Encoding/decoding*. In S. Hall, D. Hobson, A. Lowe, & P. Willis (Eds.), *Culture, media, language* (pp. 128–138). Hutchinson.
- Holt, S., Buckley, H., & Whelan, S. (2008). The impact of exposure to domestic violence on children and young people: A review of the literature. *Child abuse & neglect*, 32(8), 797-810.
- Kessler, R. C., Molnar, B. E., Feurer, I. D., & Appelbaum, M. (2001). Patterns and mental health predictors of domestic violence in the United States: Results from the National Comorbidity Survey. *International journal of law and psychiatry*, 24(4-5), 487-508.
- McKinney, C. M., Caetano, R., Ramisetty-Mikler, S., & Nelson, S. (2009). Childhood family violence and perpetration and victimization of intimate partner violence: Findings from a national population-based study of couples. *Annals of epidemiology*, 19(1), 25-32.
- Paek, H. J., Hove, T., Ju Jeong, H., & Kim, M. (2011). Peer or expert? The persuasive impact of YouTube public service announcement producers. *International Journal of Advertising*, 30(1), 161-188.
- Ribeiro Cardoso, P., Jóluskin, G., Paz, L., Fonseca, M. J., & Silva, I. (2023). Effects of awareness campaigns against domestic violence: perceived efficacy, adopted behavior and word of mouth. *Journal of criminological research, policy and practice*, 9(3/4), 177-192.
- Rice, R. E., & Atkin, C. K. (Eds.). (2012). *Public communication campaigns*. SAGE publications.
- Singhal, A., & Rogers, E. (2012). *Entertainment-education: A communication strategy for social change*. Routledge.
- Walby, S. (2004). *The cost of domestic violence*. Women and Equality Unit (DTI).